

inkomst användes för konsumtion, vid ett läge alltså, då såväl nettoinvesteringen som sparandet äro lika med noll.

Professor Zeuthens framställning av dynamikens problem kommer läsaren sannolikt finna så intresseväckande, att han skulle önskat erhålla författarens vägledning vid ett studium också av andra frågor på detta område, som livligt debatterats under senare tid och till vilka var och en, som i våra dagar mera allvarligt vill studera ekonomisk teori, måste fatta ställning. Jag tänker härvid bl. a. på den diskussion som ägt rum i anknytning till Keynes' arbeten. Som intresserad medlem av den ekonometriska skolan hade Zeuthen också lätt kunnat lämna en redogörelse för denna skolas syftemål och metoder samt för dess förhållande till den riktning (till vilken bl. a. den s. k. Stockholmsskolan kan hänföras) som arbetar med mera deduktivt konstruerade förloppsmodeller. Enligt min uppfattning bör den fortsatta forskningen medföra ett närmande av dessa från motsatta ut-

gångsunkter arbetande riktningar, vare sig detta sker så att den deduktiva riktningen bättre anpassar sina modeller efter tillgängligt statistiskt material, eller så att ekonometrikernas bearbetning av faktiska tidsserier ges en bättre teoretisk underbyggnad.

Då man kan förutsätta, att den framgång, som professor Zeuthen torde kunna påräkna för sitt arbete, kommer att föranleda honom att i god tid planera för en ny upplaga, hoppas jag att han därvid skall finna det möjligt att också inom ramen för en inledande allmän framställning ge läsaren en orientering rörande de nu antydda för forskningens utveckling vitala frågorna.

Erik Lindahl.

Vleugels: ZUR GEGENWARTSLAGE DER DEUTSCHEN VOLKSWIRTSCHAFTS-LEHRE. Jena 1939. 148 S

Schachtschabel: EIN SYSTEM DER WIRTSCHAFTSLEHRE. Jena 1940. 108 S.

Første Bog udgør en Samling af Vleugels' Artikler fra de senere Aar, og de udgør for saa vidt en Enhed, som de »alle aus der Besinnung auf den ethisch-politischen Charakter der Volkswirtschaftslehre hervorgegangen sind«. Første Afsnit handler om Overgangen fra den »wertfreie« Videnskab til den etisk-politiske Videnskab, andet Afsnit om Teoriens Væsen og praktiske Betydning, tredje Afsnit om »det politiske«'s Væsen, fjerde om Gustav Schmoller, femte om den østrigske Værdilære og sjette om den tyske nationaløkonomiske Teori nuværende Opgave. Som en rød Traad gaar gennem hele Samlingen Fornægtelsen af den »wertfreie« Videnskab. Opgaven for den tyske Nationaløkonomi i Dag er for Forfatteren at skabe en Syntese af de to store tyske Skoler: den historiske Skole og den østrigske Skole i Form af en omfattende Nationaløkonomi af etisk-politisk Karakter. Læseren er selvfølgelig spændt paa, hvorledes de yngre, tyske Forkæmpere begrundet deres Standpunkt i den genvakte Metodestrid. Forfatterens Syn paa dette Spørgsmaal kommer maaske klarest frem i følgende Citat, hvor han tager Stilling til det Spørgsmaal, om der er nogen Modsætning mellem det absolutte Sandhedskrav og den »politiske« Videnskab, d. v. s. den, der tjener Folkefællesskabet:

inkomst användes för konsumtion, vid ett läge alltså, då såväl nettoinvesteringen som sparandet äro lika med noll.

Professor Zeuthens framställning av dynamikens problem kommer läsaren sannolikt finna så intresseväckande, att han skulle önskat erhålla författarens vägledning vid ett studium också av andra frågor på detta område, som livligt debatterats under senare tid och till vilka var och en, som i våra dagar mera allvarligt vill studera ekonomisk teori, måste fatta ställning. Jag tänker härvid bl. a. på den diskussion som ägt rum i anknytning till Keynes' arbeten. Som intresserad medlem av den ekonometriska skolan hade Zeuthen också lätt kunnat lämna en redogörelse för denna skolas syftemål och metoder samt för dess förhållande till den riktning (till vilken bl. a. den s. k. Stockholmsskolan kan hänföras) som arbetar med mera deduktivt konstruerade förloppsmodeller. Enligt min uppfattning bör den fortsatta forskningen medföra ett närmande av dessa från motsatta ut-

gångsunkter arbetande riktningar, vare sig detta sker så att den deduktiva riktningen bättre anpassar sina modeller efter tillgängligt statistiskt material, eller så att ekonometrikernas bearbetning av faktiska tidsserier ges en bättre teoretisk underbyggnad.

Då man kan förutsätta, att den framgång, som professor Zeuthen torde kunna påräkna för sitt arbete, kommer att föranleda honom att i god tid planera för en ny upplaga, hoppas jag att han därvid skall finna det möjligt att också inom ramen för en inledande allmän framställning ge läsaren en orientering rörande de nu antydda för forskningens utveckling vitala frågorna.

Erik Lindahl.

Vleugels: ZUR GEGENWARTSLAGE DER DEUTSCHEN VOLKSWIRTSCHAFTS-LEHRE. Jena 1939. 148 S

Schachtschabel: EIN SYSTEM DER WIRTSCHAFTSLEHRE. Jena 1940. 108 S.

Første Bog udgør en Samling af Vleugels' Artikler fra de senere Aar, og de udgør for saa vidt en Enhed, som de »alle aus der Besinnung auf den ethisch-politischen Charakter der Volkswirtschaftslehre hervorgegangen sind«. Første Afsnit handler om Overgangen fra den »wertfreie« Videnskab til den etisk-politiske Videnskab, andet Afsnit om Teoriens Væsen og praktiske Betydning, tredje Afsnit om »det politiske«'s Væsen, fjerde om Gustav Schmoller, femte om den østrigske Værdilære og sjette om den tyske nationaløkonomiske Teori nuværende Opgave. Som en rød Traad gaar gennem hele Samlingen Fornægtelsen af den »wertfreie« Videnskab. Opgaven for den tyske Nationaløkonomi i Dag er for Forfatteren at skabe en Syntese af de to store tyske Skoler: den historiske Skole og den østrigske Skole i Form af en omfattende Nationaløkonomi af etisk-politisk Karakter. Læseren er selvfølgelig spændt paa, hvorledes de yngre, tyske Forkæmpere begrundet deres Standpunkt i den genvakte Metodestrid. Forfatterens Syn paa dette Spørgsmaal kommer maaske klarest frem i følgende Citat, hvor han tager Stilling til det Spørgsmaal, om der er nogen Modsætning mellem det absolutte Sandhedskrav og den »politiske« Videnskab, d. v. s. den, der tjener Folkefællesskabet:

»Und es wäre schlimm bestellt um uns, wenn zwischen dem unbedingten Willen zum Dienst an der Volksgemeinschaft und dem absoluten Wahrheitsstreben ein Widerspruch klaffte. Aber so ist es nicht. Für ein Volk, das gross von sich selber denken darf, kann es zwischen diesen beiden Zielen keinen Widerspruch geben. Sie sind in Wahrheit ein Ziel.«

Dr. Schachtschabels Bog tager Udgangspunkt i det almindeligt anerkendte Faktum, at den Teori, man hidtil har arbejdet med, bygger paa et Sæt institutionelle Forudsætninger, som til Dels er ophørt at have nogen Modsvarighed i det virkelige Livs Institutioner. I Tyskland og Italien, men til en vis Grad ogsaa i Storbritannien og U. S. A., har man ikke længere en »fri« Økonomi, man har en »geordnet« og »gestaltete« Økonomi, som Forfatteren kalder det. Denne manglende Kongruens mellem Teoriens institutionelle Forudsætninger og Virkelighedens Institutioner er ofte observeret, og mange har gjort sig store Anstrengelser for at skaffe den ud af Verden. Dr. Schachtschabel arbejder i samme Retning, men han gaar saa grundigt til Værks med Forarbejderne, at han ikke kommer længere end til et mere almindeligt Grundlag for den nye Teori. Han systematiserer og metodologiserer, men den Læser, der gerne vil have mere konkret Besked, leder forgæves. En saadan Læser vil finde Bogen unødigt filosofisk. Andre Forfattere, som har følt sig stødt over den samme Inkongruens mellem Teori og Virkelighed, har sprunget Filosofien og Systematikken over og er gaaet direkte i Lag med Teorien for modstaaende Monopoler, for Udenrigshandel under Clearing, for Finanspolitikens Koordination med Pengepolitikken o. s. v. Og man kan ikke befri sig for det Indtryk, at saadanne konkrete Undersøgelser indtil videre maa siges at have betydet mere for Fjernelsen af Inkongruensen end Systematik og Metodologi.

Hans Brems.